
*Történelem
és nemzet*

PRITZ PÁL

Budapest, 2023

*Történelem
és nemzet*

PRITZ PÁL

A BTK Történettudományi Intézete,
a Magyar Történelmi Társulat
és a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság



A kötet kiadását az MTA Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottsága és a szerző támogatása tette lehetővé.

A név- és tárgymutatót összeállította: Eőry Áron

Tördelés: Szegő Anna

Képbeszerczés: Török Ágnes

Borító: Szegő Anna

A borítón lévő felvételt a szerző készítette.

ISBN 978-615-5309-14-4

© Pritz Pál, 2023

© Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2023

© Magyar Történelmi Társulat, 2023

© Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, 2023

Nyomta és kötötte: Prime Rate Kft. Budapest

TARTALOM

BEVEZETÉS	7
ELSŐ KÖNYV: A belépési pont	17
Honnan nézzük?	19
A Kazinczy–Berzeviczy-vita – a nemzetközpontú gondolkodás egyik látletele	25
II. Rákóczi Ferenc, Szekfű Gyula és dr. Veesenmayer Ödön igazságai	30
Erőszak és szocializmus	39
Trianon – a közel messziről	42
MÁSODIK KÖNYV: Történetpolitikai írások	49
Magyarságkép európai tükörben	51
Mohácstól Ószödig	62
Száznál több esztendeje elhervadt őszirózsák	74
A Horthy-korszak vitatott kérdései	77
Az önálló magyar külügyi szolgálat megteremtése	81
A Barbarossa-terv – a mából	86
A Szovjetunió elleni magyar hadba lépés döntési mechanizmusa	95
Zsidópolitika a Kállay-kormány idején	99
Tudomány- és oktatáspolitikai a szovjet korszakban	110
HARMADIK KÖNYV: Mint vihar a levelet – Személyiség a történelemben	117
A palatina	119
Bajcsy-Zsilinszky Endre, Áchim András és Féja Géza	121
Gömbös Gyula és Benito Mussolini	133
Gratz Gusztáv	138
Teleki Pál	145
Bárdossy László és Bajcsy-Zsilinszky Endre	153
gróf Károlyi Mihály és Jászi Oszkár emigrációja	166
Valóban helytartó volt-e hazánkban dr. Veesenmayer Ödön?	177
Nekem semmi sem sikerül ebben az országban. Szekfű Gyula	191
A homo politicus Ortutay Gyula, és az ő naplója	197
Ritók Emma világi	207
Hitler és Magyarország	219
Hitler és Napóleon	226
Pamlényi Ervin és a Századok	229
Köpeczi Béla	234
NEGYEDIK KÖNYV: Jásziáda	241
Négyen férfiak – egy nővel szemben	243
Válásának anatómiája	256
Boldogságos pokoljárása	268

ÖTÖDIK KÖNYV: Itt jártak – elmentek	281
Babics András	282
Gergely Jenő	284
Vida István	288
Papp Gábor	292
HATODIK KÖNYV: Frontok – lövészárkok nélkül	295
Az Új Szellemi Front és Ignótus Pál	297
Új Szellemi Frontok történelmünkben	303
HETEDIK KÖNYV: Történet-, de nem emlékezetpolitika	317
Nem a házat, a hazát kell építeni	319
A 2011-ben elfogadott Alaptörvény a történész szemével	327
EPILÓGUS	332
A FEJEZETEK KORÁBBI KÖZLÉSI HELYE	333
RÖVIDÍTÉSEK	335
BETŰRENDES NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ	341
KÉPEK JEGYZÉKE	351